

bode topenia (150 — 170° C), majúcej molekulu složenú z 5 — 6 atomov uhlíka a fungujúcej ako alkohol (alebo aldehyd)”. Podľa citovaného patentu lisuje sa pri tlaku asi 20 kg/cm² a pri teplote asi 120° C (v niektorých správach o G l a u b e r t o v o m patente sa hovorí o tlaku 7 — 30 kg/cm² a o teplote 100 — 150° C).

Literatúra.

- Glaubert (S.):* Procédé d'agglomération des déchets de bois et analogues et produit obtenu. Brevet d'invention Nr. 960228, 13. IV. 1950.
- Nichols (W.):* The transformation of wood. (I.) Timber and Plywood 95:707-708, 1948
- Nowak (A.):* Verfahren zur Gewinnung von reaktionsfähigem Lignin. Oesterr. Patentamt, Patentschrift Nr. 167647, 10. II. 1951.
- Nowak (A.) a Drach (H.):* Ligninaktivierter Faserstoff. Int. Holzmarkt 40 (24): 12—18, 1949.
- Overbeck (W.) a Müller (H. F.):* Ueber die Hydrolyse verschiedener Hölzer mit Wasser unter Druck und die damit verbundene Veränderung der Holzbestandteile, insbesondere des Lignins. Ber. dtsh. chem. Ges. 75:547, 1947.
- Seborg (R. M.) a Stamm (A. J.):* Effect of resin treatment and compression upon the properties of wood. Forest Products Labor. Madison, Nr. 1383, 1945.
- Smith (W. R.) a Othmer (D. F.):* Process for manufacture of wallboard from lignocellulosic material. U. S. Patent Office, Patent Nr. 2.537,101, 9. I. 1951.
- (Anon):* Nouveau procédé d'agglomération des sciures copeaux et déchets de bois. Rev. du Bois 3 (7—8). 33, 1948.

K otvoreniu slovenskej odbočky Československo-sovietskeho inštitútu v Bratislave

PAVOL NEMEC

Otvorenie Československo-sovietskeho inštitútu je vo vývoji našej vedeckej práce veľmi významná udalosť. Všetci sme cítili, najmä v posledných rokoch, že vývoj našej vedy zaostáva za urýchlým vývojom výrobných síl.

Jedným z neblahých dedičstiev kapitalistického systému bola orientácia našej vedy na imperialistický západ. Vo svete imperialismu zahŕňa nielen kapitalizmus, ale aj veda s ním spojená. Najpovolanejší z povolaných podali o tom svedectvo. Smery, ktorými sa teraz uberá kapitalistická veda, odsúdili medzi inými fyzici Joliot-Curie a prof. Bernal. Konštatovali, že veda v kapitalizme sa vzdialila od svojho pravého cieľa, služby ľudstvu, a znetvoruje sa tým, že čoraz väčšia časť úsilia vedec-kých pracovníkov sa odvádza od služby ľudskému blahu a venuje sa príprave vždy hroznejších zbraní, ako je atomová bomba, rádioaktívne a bakteriologické jedy. Tak musí vedec v kapitalizme spolupracovať na vykorisťovaní ľudstva v mieri a na ničení ľudstva za vojny.

Kapitalistická výroba nežiada si pravidelné teoretické podloženie

výrob, ale hovie si, naopak, v empirii, ktorá neohrožuje existujúce investície znehodnotením. Preto v kapitalizme nachádzame na jednej strane rozdrobený závodný výskum, zošnúrovaný „výrobnými tajomstvami“ a úzko podnikovými záujmami, a na druhej strane kabinetných „učencov“, izolovaných vo svojej práci od všetkého života. Technická nehybnosť a konzervatizmus je nevyhnutným dôsledkom takéhoto vzťahu vedy a techniky. Ak sú v kapitalizme využité výsledky vedy, vtedy vedie to len k zvýšeniu vykorisťovania a vytvárania nástrojov imperialistickej rozpínavosti.

Čo žiada a očakáva naproti tomu naša ľudovodemokratická vlasť od svojich vedeckých pracovníkov? Očakáva od nich, že ich práca bude skutočnou vedou. To jest, že bude pravdivá a pokroková. Pravdivou môže byť veda len vtedy, keď bude stáť na pôde skutočnosti — hmoty, keď bude materialistická a keď bude pracovať metódou, ktorá je jediná schopná vystihnúť vývoj — pohyb hmoty a jej ekvivalentu energie — metódou dialektickou. Pokrokovou je veda vtedy, ak napomáha vývoju — pokroku ľudstva, keď stojí bezvýhradne v službe uskutočňovania najväčšieho, ale súčasne aj najťažšieho cieľa, ktorý si kedy ľudstvo postavilo — komunizmu.

Naša chemická veda je z časti ešte orientovaná na vedu kapitalistickú a musí si taktiež osvojiť nové prúdy a smery, adekvátne k veľkolepému procesu vývoja, ktorý naša vlasť prekonáva.

Kam sa máme obrátiť o poznatky v aplikácii vedy vo výstavbe socializmu a v boji za mier? Je príkazom prostého rozumu, aby sme hľadali skúsenosti a poznatky tam, kde už sú. Sovietsky sväz je najmocnejším prameňom skúseností vo všetkých úsekoch výstavby socializmu a dôsledného boja za mier.

Chemický priemysel sa vo výstavbe socializmu stáva jedným z vedúcich odborov priemyselných. Stáva sa tvorcom nových prostriedkov materiálnej kultúry a mocným nástrojom obrany našej vlasti. Chemizácia výrobu prináša ohromný rozvoj umelých hmôt, využitie surovín, vedľajších produktov, odpadkov atď. Urýchľuje výrobné procesy, zavádza nové výroby, automatizuje chemické prevádzky atď.

Rozmach chemizácie výrobu opiera sa o uvedomelé vedecké bádania. Vedecká uvedomelá a plánovaná práca neuhýba ťažkostiam riešení, ako to môže robiť práca bezcieľná, ale vyžaduje hlboko teoretické poznávanie skúmaných procesov.

Vo výstavbe socialistickej chémie je nám preto vzorom skvelý rozvoj sovietskej chemickej vedy, ktorá sa vyvinula v závislosti s výstavbou gigantických chemických závodov Stalinských päťročnic.

Úlohou Československo-sovietskeho inštitútu je najmä prenášanie sovietskych skúseností vo vede a technike. Plánovité rozširovanie týchto skúseností a odovzdávanie ich do rúk vedeckých pracovníkov, technikov, ale rovnako aj do rúk nových kádrov techniky a vedy — zlepšovateľov a novátorov.

Splniť tieto úlohy bude veľké a čestné dielo na poli výstavby socializmu v našej vlasti a boja za mier pokrokového ľudstva.